

N:o 201.

Af herr **L. Dahlstedt** m. fl., i *anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof.*

Uti Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit att förflytta en division af Göta hofrätt till Svea hofrätt samt begärt beviljande af dertill erforderliga medel. Orsaken härtill uppgifves vara, att det arbete, som tillförts Göta hofrätt genom instämnda, vädjade och medelst besvär inkomna mål, under senare tiden år efter år undergått en fortgående förminskning, under det att antalet på enahanda sätt vid Svea hofrätt anhängiggjorda mål samtidigt ökats i sådan grad, att sistnämnde hofrätt, ehuru den under senare åren förstärkts med en sjetta division, likväl icke medhunnit det ökade arbetet, hvarigenom betydande balanser uppstått, som måst afarbetas af en extra sjunde division. Dessa ökade göromål hafva, efter hvad den förebragta utredningen utvisar, nästan uteslutande tillförts hofrätten från de norrländska provinserna, hvilkas växande befolkning och mer och mer utvecklade näringslif på senare tiden åstadkommit rättstvister i betydligt större mängd, än förut varit fallet. Om de särskilda hofrätterna inom mellersta och södra Sverige haft till ändamål att hvar inom sin ort underlätta möjligheten för rättsökande parter att med mindre omgång och tidsutdrägt och på ett bekvämare sätt än genom anlitande af en central öfverdomstol få sina rättstvister pröfvade i högre instans, så har emellertid denna förmån helt och hållet undandragits Norrland. Att detta skett under en tid, då nämnda landsdel ännu var glest bebyggd, medan dess näringslif ännu var ringa utveckladt och innan ännu några industriella anläggningar af betydenhet der förekommo, är ju icke något

anmärkningsvärdt och kunde väl ej heller i regeln medföra några känbara olägenheter, men under nuvarande förhållanden torde det väl knappast finnas någon ort inom Sverige, som mer än Norrland är i behof af den förmån, de hittills måst sakna, men som det mellersta och södra Sverige under så många år fått tillgodonjuta. Till de fördelar i allmänhet, som genom tillvaron af en öfverdomstol inom orten tillskyndas en dylik ort, skulle i fråga om Norrland äfven tillkomma något annat, som är af den allra största betydelse. Norrlands industri och dess derur uppkomna affärsförhållanden äro af en beskaffenhet, som i mycket skiljer sig från hvad i sådant afseende förekommer inom öfriga delar af landet, och de rättstvister, som der uppstå, få derigenom också helt naturligt en sär egen, från tvister inom mellersta och södra Sverige skild karakter, för hvars bedömande erfordras inblick i och kännedom om de norrländska förhållandena. En särskild hofrätt för Norrland skulle sålunda hafva till uppgift icke blott såsom de öfriga hofrätterna att genom de mindre afstånden mellan underrätterna och sätet för öfverdomstolen lemna ortens befolkning ett lättare och beqvämare tillträde till denna sistnämnda, utan äfven och till och med hufvudsakligast att lemna domstolens ledamöter tillfälle att sätta sig mera in i och erhålla en noggrannare kunskap om dessa för orten speciella förhållanden, än som kan vara möjligt på en långt aflägsen plats, der dessa förhållanden, äro okända. Att en sådan kännedom skulle åstadkomma en säkrare och rättvisare lagskipning och undanrödja många tillfällen till misstag och missuppfattningar, lider ju intet tvifvel.

Då nu den genom det ökade antalet mål från Norrland ökade arbetsbördan för Svea hofrätt gör en annan fördelning af hofrätternas arbetskrafter erforderlig, synes tiden vara inne att påpeka nu nämnda förhållanden och söka till en början åtminstone förhindra vidtagande af åtgärder, som, om de också i någon mån utjemna denna arbetsbörd, likväl ej undanrödja de anmärkta olägenheterna i öfrigt. De skola enligt vårt förmenande tvärtom åstadkomma andra och större olägenheter. En så stor personal och en så vidlyftig apparat, som Svea hofrätt genom tillförande till densamma af ytterligare en division komme att erhålla, skulle icke kunna vara för ändamålet fullt lämplig. Formerna blifva för tunga och långsamma, sammanhållningen slappas, kontrollen försvåras och det så att säga administrativa arbetet inom hofrätten kommer att sakna tillräckliga arbetskrafter, äfven om, såsom föreslaget blifvit, en andra aktuarie-tjänst skulle inrättas. Lämpligare än den föreslagna öfverflyttningen vore

sålunda inrättandet af en särskild hofrätt för Norrland. En sådan anordning skulle också mycket bättre motsvara ändamålet och tillgodose ett länge känt behof för en landsdel, som i fråga om näringslif och ekonomisk utveckling fullt kan jämföras med hvilken annan af Sveriges provinser som helst.

Några särdeles betydliga kostnader skulle ej heller komma att vara härmed förenade. Likasom inom Göta hofrätt äro äfven de yngsta ledamöterna inom Svea hofrätt underkastade skyldighet att låta sig till annan hofrätt förflytta. Den nya hofrätten kunde således bildas dels af en division från Svea hofrätt, dels af den nu till öfverflyttning föreslagna divisionen från Göta hofrätt. Den föreslagna andra aktuariefattningen inom Svea hofrätt kunde utbytas mot en aktuariefattning inom den nya hofrätten, och de kostnader, som för de öfriga erforderliga tjänstemännen erfordras, äro väl ej af den betydelse, att vinnande af ett så viktigt mål som det nu ifrågasatta därför bör åsidosättas.

Vi taga oss därför friheten vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville, med afslag å Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition, i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes efter föregående utredning till en kommande riksdag göra framställning om beviljande af medel för inrättande i någon af de norrländska städerna af en särskild hofrätt för Norrland.

Stockholm den 28 januari 1896.

<i>L. Dahlstedt.</i>	<i>Ad. Wiklund.</i>	<i>J. A. Lundström.</i>
<i>E. V. Bäckström.</i>	<i>J. Lindgren.</i>	<i>J. Bromée.</i>
<i>C. J. Mustaparta.</i>	<i>M. Arhusiander.</i>	<i>J. Nordin.</i>
<i>S. J. Kardell.</i>	<i>J. E. Schödén.</i>	<i>N. Boström.</i>
<i>Joh. Nilsson.</i>	<i>M. Alsterlund.</i>	<i>Nils Wallmark.</i>
<i>O. H. Ström.</i>	<i>P. Norberg.</i>	<i>E. Eriksson.</i>
<i>O. Walter.</i>	<i>C. G. Thor.</i>	<i>C. J. Öberg.</i>
		<i>W. Styrlander.</i>